

Vlaanderen
is natuur

HET HELLEGATBOS

Op de heuvelflank van de Rodeberg ligt het gevaarlijk klinkende Hellegatbos met een oppervlakte van ongeveer 52 hectare. De naam Hellegat verwijst naar een diepe kloof onderaan de heuvelflank: het gat onderaan de helle. Het West-Vlaamse helle of hille betekent gewoon heuvel. Vooral op kinderen heeft dit bos een sterke aantrekkingskracht. Elk jaar verzamelen heel wat jeugdverenigingen in de verschillende speelzones in dit bos.

Oudste staatsbos en bosreservaat

Al in 1912 kocht de Belgische Staat 10 hectare van het Hellegatbos aan, officieel het eerste staatsbos. De Eerste Wereldoorlog veegde het bos echter volledig van de kaart. Na de oorlog werd het bos heraanplant. Nu maakt het deel uit van het bosreservaat van 18 hectare groot.

Variatie troef

Op de top van de Rodeberg is de bodem droog en zandig. Hier groeien vooral grove den, zomereik, beuk en tamme kastanje. Langs de meer lemige hellingen groeit eiken-haagbeukenbos. Nog lager, in de vochtige bronzones en beekvallei, tref je zwarte els, gewone es, gladde iep en diverse wilgensoorten aan. De rijke struiklaag bestaat uit hazelaar, sleedoorn, meidoorn, Gelderse roos en hulst.

In het voorjaar kleuren de hellingen blauw en wit door boshyacinten, bosanemonen en witte klaverzuring. Ook reuzenpaardestaart en dotterbloem voelen zich hier in hun nopjes. De opmerkelijkste vogelsoorten zijn buizerd, wespendif, boomklever, bosuil en groene specht. 's Nachts ontwaken baardvleermuizen en grootoorvleermuizen om op zoek te gaan naar een stevig ontbijt. Met wat geluk en geduld kan je misschien een ree, rode eekhoorn, steenmarter of wezel spotten.

WELKOM
OP DE RODEBERG,
IN DE DOUVEVALLEI
EN HET EEUWENHOUT

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

DE DOUVEVALLEI EN HET EEUWENHOUT

Een deel van de Douvebeek trekt in het Heuvelland de grens tussen België en Frankrijk. In dit prachtig stroomgebied van de Leie ligt zo'n 74 hectare natuur en bos. Eind jaren '90 onderging het gebied een gedaanteverandering door aankopen. Prikkeldraden worden opgerold waardoor hagen vrij uitgroeien tot ruige struwelen. Begrazingszones zorgen ervoor dat de vroegere scherpe perceelgrenzen vervagen. Door de talloze houtkanten en hagen, knobomenrijen en holle wegen waan je ze zo een paar eeuwen terug.

Het mekka voor knobomen

Wilde struwelen zijn hier meestal overblijfsels van verwilderde hagen. Je vindt hier ook restantjes oud bos die een toevluchtsoord zijn voor spekwortel en de dikste zoete kersen van West-Vlaanderen. Ook voor speciale knobomen is dit het mekka: ooit elders een knobazelaar of knoblijsterbes gezien? Hier staat ook de dikste knobwilg van Vlaanderen.

geelgors

Grazers helpen de natuur

Fietsers, wandelaars en ruiters kunnen runderen kruisen op hun pad. Grazers helpen bij het beheer van dit domein. Door hun grasgedrag zorgen deze dieren voor variatie in de begroeiing. Plaatsen waar de dieren vaak grazen, houden ze open, op andere plaatsen met minder intensieve begrazing ontstaan er ruigten, struwelen of bosjes. Via hun mest of hun pels zorgen ze tevens voor de verspreiding van zaden. Honden zijn hier toegelaten, op voorwaarde dat ze aangeliind zijn.

bosanemoon

haagbeuk

Van sleedoornpage tot ree

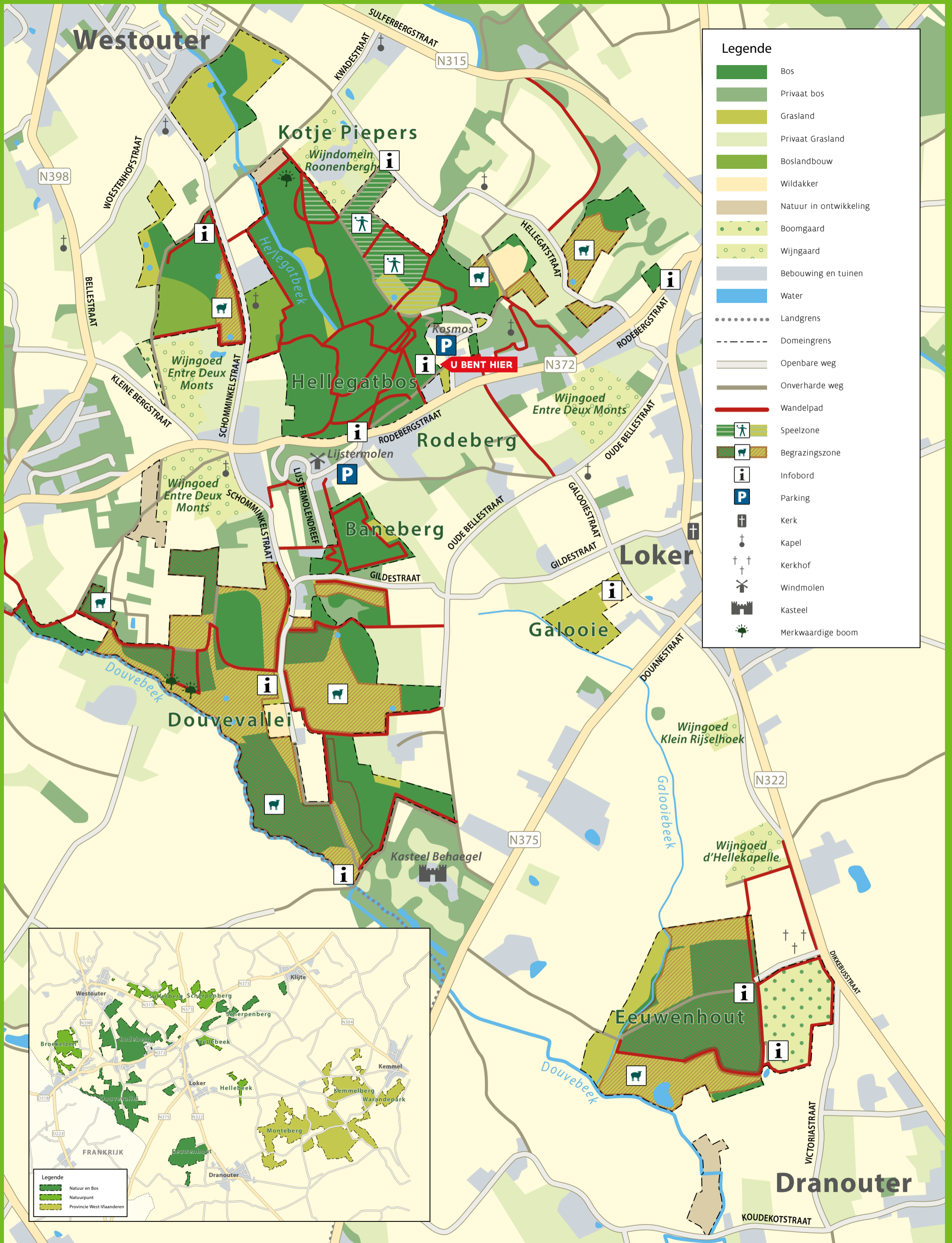
Een rijk landschap betekent ook een rijk dierenleven. De afwisseling van bos, houtkanten en open veld is ideaal voor de veldleeuwerik, de patrijs en de ree. In de sleedoornstruwelen kan je de zeldzame dagvlinder sleedoornpage nog vinden. Rond de poelen vliegen libellen met de bruine winterjuffer als merkwaardige uitschieter. Vinpoot- en kamsalamander zijn niet alledaagse ingrediënten van een aantal poelen.

Wildackers en geelgors als ambassadeur

Het gaat slecht met de akkervogels in Vlaanderen. Van heel wat typische akkervogels als patrijs, veldleeuwerik, grauwe gors en geelgors zijn de populaties de voorbije 30 jaar gekelderd. In het Heuvelland is dat niet anders. Toch biedt deze regio kansen om deze trend om te buigen. Daarom worden wildackers aangelegd. De West-Vlaamse ambassadeur van de akkervogels is de geelgors. Hij heeft een voorkeur voor het kleinschalige mozaïeklandschap, met een afwisseling van graanakkertjes, bloemrijke graslanden, hagen, braakland en brede bermen. De geelgors is een mooie vogel met een opvallende zang zoals de aanvang van de vijfde symfonie van Beethoven. Wat goed is voor de geelgors, is ook goed voor andere akkervogels en dieren zoals vlinders, sprinkhanen, ... Akkeronkruiden varen wel bij dit beheer. Denken we maar aan klaproos, korenbloem en verschillende kamillesoorten.

kleine watersalamander

MEER INFORMATIE

Natuur en Bos van de Vlaamse overheid
 E.anb@vlaanderen.be
 www.natuurenbos.be

www.facebook.com/natuurenbos
www.twitter.com/natuurenbos
www.instagram.com/natuurenbos

Uitgave: 2021
 Lay-out: Patrick Van den Bergh
 Foto's: cover en haagbeuk Arnout Zwaenepoel, luchtfoto Rodeberg en geelgors Vilda/Yves Adams, bosanemoon en kleine watersalamander Erwin Derous

V.U. Jelle De Wilde, Natuur en Bos van de Vlaamse overheid, Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel